

Izhaja vsak torek in petek
za časa vojne.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo
uredništvu lista »Mir« v Celovec,
Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure
dopold. in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani
lista pišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR

Glasilno koroških Slovencev.

Velja za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod na-
pisom: Upravništvu lista »Mir« v
Celovcu, Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se
plačuje vnaprej.

Za inserate se plačuje po 20 vin.
od garmond-vrste vsakokrat.

Dopisom je treba za odgovor pri-
ložiti poštno znamko.

Leto XXXIII.

Celovec, 15. decembra 1914.

Št. 66.

Najlepše darilo k 66letnici vladanja.

Kakor kaže sedanji položaj na zahodnem in vzhodnem bojišču, zna priti do odločitve v tej svetovni vojni na Rusko-Poljskem in ne na Francoskem, kakor se je izprva pričakovalo. Po umikanju nemške in naše armade izpred Varšave in Ivangoroda na ugodnejše postojanke se je izprva sodilo, da stopita zvezni armadi v defenzivo, ob kateri si bodo Rusi pobili glave. Rusi so izprva navidezno dobro delali; njihov načrt pa ni uspel in se je izkazalo, da je bil načrt, ki ga je napravil, kakor poudarjajo dunajski listi, načelnik našega generalnega štaba boljši. Naša armada je sijajno vzdržala naval ruskega levega krila proti Krakovu, da se je tu ruski načrt ponesrečil, in je prešla v uspešno ofenzivo. Združena naša in nemška armada je vzdržala silne napade ruskega centra, nemško levo krilo je pa medtem dobilo ojačenja in je z zmago pri Lodzu (115 km jugozapadno od Varšave) prisililo rusko desno krilo, da se je začelo umikati. Rusi so hoteli iz jugozapadne smeri čez Piotrkow z ojačenji od svojega središča prihiteti ogroženemu svojemu desnemu krilu na pomoč, pa so jih zadržale avstrijsko-nemške čete. Tak je položaj na severnem bojišču.

Ruska ofenziva (napadalna taktika) se je izpremenila naenkrat v klaverno rusko defenzivo (obrambno taktiko). Vrhtega je treba pomisliti, da Rusi nimajo sedaj nobene rezervne armade več, kakor so jih imeli na črti Varšava—Ivangorod. Vse njihove armade so že v boju. Ojačenja za svoje desno krilo morejo dobiti le iz zapadne Galicije in s Karpatov. S tem pa oslabijo svojo moč spodaj in bo naša ofenziva tem uspešnejša.

Ta poročila s severnega bojišča so kaj razveseljiva in vlivajo najlepše upanje na zmago našega orožja. To zmagovanje proti mnogoštevilnemu in dobro oboroženemu sovražniku je najlepši dar, ki ga podajajo avstrijski narodi po svojih sinovih svojemu presvitlemu cesarju k 66letnici njegovega vladanja, ki se je po celi državi praznoval 2. decembra. Vesela poročila z bojišča so za sivolasega vladarja, ki je še na svoja stara leta bil prisiljen, da zgrabi za orožje, najlepše zadoščenje!

V teh dneh, ko se pretakajo potoki krvi, se uresničuje pripovedka o habsburškem grofu, ki skozi okna svojega gradu kaže na svoje zveste, ki so kot živ zid stali okoli svojega gradu. Kot živ zid so avstrijski narodi v teh časih svoji državi, in s ponosom smemo še o svojem slovenskem narodu reči, da ni samo živ, ampak tudi železen zid.

Ta železni zid je tako onemadeževan, tako močan in čist, da nikdo, prav nikdo ne more in nima pravice, podcenjevati ta železni zad hrabrih sinov slovensko-hrvatskega naroda, ki mu izkazujejo voditelji v vojski vso zasluženost čast in ga obispljejo s hvalospevi, kakršnih Slovenci prej nismo bili vajeni slišati.

Z bojišč.

POMORSKA BITKA PRI FALKLAND- OTOKIH.

Nemške križarke »Scharnhorst«, »Gneisenau«, »Leipzig« in »Nürnberg« so se potopile.

Berolin, 11. decembra. Wolffov urad poroča: Uradno 10. decembra. Po uradnem Reuterjevem poročilu iz Londona je neko angleško brodovje pod poveljstvom vice-admirala Sturdee zapazilo in napadlo naše brodovje križark dne 8. decembra ob pol 8. uri zjutraj v bližini Falklandotokov. Po istem poročilu so se v boju potopile Nj. Vel. ladje »Scharnhorst«, »Gneisenau« in »Leipzig«. Dva premogovna parnika sta prišla v last sovražnika. Nj. Vl. ladjam »Dresden« in »Nürnberg« se je posrečilo uteči; bojda jih zasledujejo. Naše izgube, se zdi, da so hude. Nekaj mornarjev s potopljenih ladij so rešili. Kako močan da je bil sovražnik, kate-rega izgube da so male, angleška poročila ne povedo.

Načelnik admiralnega štaba: Pohl. (»Scharnhorst« in »Gneisenau« ste bili dve veliki oklopni križarki s posadko po 764 mož in ste bili spuščeni v morje šele leta 1906. »Leipzig« je manjša križarka s posadko 297 mož. »Dresden« je imela 361 mož posadke in »Nürnberg« 322 mož posadke.)

Berolin, 11. decembra. Wolffov urad poroča: Po nadaljnem uradnem Reuterjevem poročilu iz Londona se je zasledujočim angleškim ladjam posrečilo potopiti tudi Nj. Vl. ladjo »Nürnberg«.

Namestnik načelnika admiralnega štaba: pl. Behncke.

POLOŽAJ V SRBIJI.

Dunaj, 11. decembra. Z južnega bojišča se uradno poroča 11. decembra.

Na južnem bojišču ni nobenih bistvenih dogodkov. Ukazana premikanja se na splošno vršijo brez večjih bojov z nasprotnikom.

NEMŠKO POROČILO.

Berolin, 11. decembra. Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 11. decembra dopoldne:

Na Flandernskem smo napredovali. Zapadno in vzhodno od Argon so bile sovražnikove artiljerijske postojanke z dobrim uspehom obstreljevale.

Francoski napadi v Bois de Pretre, zapadno od Pont á Moussona, so bili odbiti.

Vzhodno od Mazurskih jezer ni nobene izpremembe.

Na severnem Poljskem naš napad napreduje.

Iz južne Poljske ni nič novega.

Najvišje armadno vodstvo.

RUSKI GENERAL PADEL PRI LODZU.

Bazel, 11. decembra. Po poročilih italijanskih listov je bil poveljujoči general nekega sibirskega armadnega zbora, Scheidemann, pri Lodzu smrtno ranjen.

TURŠKO POROČILO.

Carigrad, 11. decembra. Glavni stan objavlja to-le:

Včeraj so Rusi poizkusili pod vodstvom bojnih ladij pri Goniji, južno od Batuma izkrcati čete, da bi nas zgrabili ob krilu. Izkrcane ruske čete so bile prisiljene, umakniti se, pri čemer so imele hude izgube. V teku tega boja smo zaplenili dva topova.

Na meji vilajeta Wan je naša konjenica odbila napad ruske konjenice.

Na perzijski granici, vzhodno od Wana, pri Dejru, smo odbili ruski napad in prizadejali Rusom izgube.

CAR NIKOLAJ V TIFLISU.

Berolin, 11. decembra. »Lokalanzeiger« poroča iz Kodanja: Car Nikolaj je došel včeraj v Tiflis in je bil na kolodvoru sprejet od raznih odposlanstev, med njimi od zastopnikov plemstva georgijskega.

KAKO ŠTEVILNA JE RUSKA ARMADA NA SEVERNEM BOJIŠČU.

»Berliner Tageblatt« poroča: Petrogradski dopisnik »Daily Maila«, Hamilton Tyfe, računa, da imajo Rusi na rusko-avstrijski fronti 4 in pol milijona vojakov. Glavni cilj Nemcev, da so pričeli z ofenzivo na vzhodu, je bil, da bi rešili vzhodno Prusko pritiska, ki ga izvršujejo Rusi in ga še neprestano pomnožujejo. Boji v vzhodni Prusiji imajo docela svoj značaj. Nemci so zgradili silne utrdbe, katerih zavzetje zahteva na ruski strani ogromen trud in silne žrtve.

Prehodi Mazurskih jezer so bili zaščiteni od topov, proti katerim so se upali Rusi nastopiti samo ponoči. Te nemške pozicije so obdane z gostimi mrežami bodečih žic, katere so morali Rusi pri vsakem naskoku šele odstraniti. Pri tem so imeli naravnost ogromne izgube. Zato si Rusi že par dni sem ne upajo več ponoviti svojih napadov.

Na vzhodno-pruski fronti se zopet nahaja sibirski armada, ki se je svoječasno odlikovala pri Varšavi.

BEDA NA RUSKO-POLJSKEM.

Poročevalec »Secola« poroča o bedi na Rusko-Poljskem. V Varšavo prihajajo neprestano vojaški vlaki, ki vozijo nove čete, zlasti kozake, v fronto. Visla počasi zmrzuje. Neprestano prihajajo z nasprotnne smeri vlaki z ranjenci. Mnogo slučajev otrpnjenja je med bolniki. Več vojakom so ozebli udje, mnogo jih je zblaznelo; 27 bolnišnic, ki se nahajajo tam, je prenapolnjenih. Vojna, ki traja sedaj že več kakor 4 mesece na poljskih tleh, je imela za posledico opustošenja, o katerih drugod niti pojma nimajo. Na tisoče hiš je razrušenih. Rekvizicije in plenjenje je spravilo ljudstvo na beraško palico. 1/3 industrije je uničene. Prebivalstvo se nahaja v največji bedi.

Pod nemško cenzuro izhajajoči list v Sosnovicah piše, da se bliža strašilo lakote. V Dombrovi vlada silna draginja, tam jedo že meso padlih konj. O poljedelstvu, trgovini, obrti ni sluha. Ker so se preselile vse banke, manjka drobiža, tako da je moralo mesto izdati bone po 5, 10, 20 kopejk.

POLOŽAJ NA BOJIŠČU PO RUSKIH VESTEH.

V praškem »Času« čitamo:

»Berliner Tageblatt« priobčuje poročilo ruskega generalnega štaba z dne 4. decembra, ki se glasi tako-le: Boji na fronti v okolici Lovicza še trajajo. Znatne sovražne sile, zlasti čete, ki so bile meseca novembra prepeljane semkaj z zapadnega bojišča, so prešle dne 2. decembra v osenzivo na črti Lutomierz—Sczerzow. Na ostali fronti ob levem bregu Visle ni nastala nobena bistvena sprememba. V Karpatih je dobila naša vojska Bartfeld z 1200 vojaki in 6 strojnimi puškami.

Nadalje poroča isti »Berliner Tageblatt« po »Daily Chronicle«: Rusi operirajo 9 milj jugozapadno od Krakova in v oddaljenosti 3 milj od utrdb. Armada generala Dimitrijeva se pripravlja na obleganje Krakova.

Nemška armada se je utrdila pri Ustru, odkoder je že opetovano napadla ruske pozicije na fronti Čenstohow — Olkusz — Krakov.

SRBSKA TAKTIKA.

Dunaj, 9. decembra. (Kor. urad.) »Politische Korrespondenz« piše: Kakor je že znano, ima srbska armada, odkar se je jela umikati, metodo, da razruši in uniči kraje, ki jih namerava zapustiti. Sedaj so došla podrobna poročila, ki to dejstvo soglasno potrjujejo. Tako so našle naše čete kraje Zavlako, Kamenico in Valjevo deloma kot opuščene, razdejane ali vpepeljene. Naše vojaške oblasti so napravile s posamnimi ostalimi prebivalci zapisnike, v katerih le-ti potrjujejo, da je srbsko vojaštvo, predno je zapustilo dotične kraje, izpraznilo trgovine in stanovanja in zažgalo hiše, dočim niso naši vojaki zagrešili nobenih takih izgrediv. To so nekateri naši častniki tudi z daljnogledom opazili. Ozemlje od Drine do Valjeva je bilo nekaj dni popolnoma brez prebivalcev. Govori se, da je srbska vlada ukazala, naj se vse civilno prebivalstvo iz te pokrajine zbere v Valjevu. Ker pa so kasneje te množice zavirale srbsko armado pri umikanju, so srbske oblasti same izdale ukaz, da se to prebivalstvo mora vrniti v svoja domovja. Sedaj, ko so naše vojaške oblasti srbskemu civilnemu prebivalstvu dovolile povratek, se neprestano vračajo k svojim ognjiščem velike množice ljudi.

BOJI V BELGIJI IN NA FRANCOSEM.

»Daily Mail« poroča: Dne 4. t. m. so izvršili Nemci napad pri Peroysi s pomočjo splavov, na katerih so imeli tudi strojne puške. Za splavi je korakala infanterija skozi vodo. Francoska straža je mislila najprej, da prihaja živina skozi vodo, dokler ni slišala udarjanja železja. Nemci so bili že tako blizu, da se jim je posrečilo doseči breg, nato pa so jih Francozi naskočili. Razvil se je strašen boj z bajoneti, ki se je končal s tem, da so se Nemci umaknili. Nemci so imeli silne izgube.

Isti list pravi, da se je pri Merchemu vršila ljuta bitka. Nemci so bili tam izpremenili neko hišico v minijaturem fort ter postavili v prvem nadstropju strojno puško. Nekega dne o polnoči je napravilo 400 Francozov, med njimi tudi Afričani, naskok. V toči krogel so vdrli preko mostu in dospeli do hiše. Branitelji so se bili zakopali za vrtnim zidom, vendar so jih Francozi od tam prepodili. Preplezali so zid in pognali ostanke nemških čet v zgornje prostore hiše, kjer so se morali udati. Francoske izgube so bile zelo velike.

Iz Londona poročajo, da so Nemci dne 5. decembra ustrelili nad Ostendom letalca lorda Annesleya in njegovega spremljevalca.

Dnevne novice in dopisi.

Vojaški kurat Jožef Ogris je poslal našemu uredniku za god to-le pisanje z bojišča: C. in kr. vojna bolnišnica št. 1/3, vojna pošta 65, dne 29. novembra 1914. Predragi! Malo pozno pridejo bržkone moja voščila k Tvojemu imendanu, a boljše vsaj enkrat kot nikoli. Torej vse najboljše! Kako se godi doma, ali še traja... pročodrimovska gonja proti nam? Tukaj se nam godi primeroma dobro; naši slovenski fantje iz Štajerske so zmerom dobre volje, ki jo ravno zdaj vlivajo v vesele slovenske pesmi, ki jih ta kraj pač še ni slišal. Pred nekaj dnevi sem slišal, da so se tudi »Janezi« pri nekem naskoku z bajoneto zopet vrlo izkazali. Tako govori preko vseh klevetij gotovih ljudi kri naših slovenskih junakov, da »hrast se omaja in hrib, zvestoba Slovencev ne mine.« Srčni pozdrav! Tvoj J. Ogris.

Z bojišča se je vrnil bolan poveljnik 12. inf. brigade gosp. generalmajor Felicijan Krassel in se nahaja v domači oskrbi v Celovcu.

Iz ujetništva v Waidhofen sta pobegnili ruska častnika, ki sta bila ranjena, ritmojster Anatol Ijoldinicki in Konrad Wücklein.

Umrl je 10. t. m. v rezervni bolnišnici št. 1 v Celovcu v šoli pod Križno goro topničar Franc Kehldorfer, star 24 let.

Dr. Rudolf Silan, rezervni poročnik pri 67. pp., je padel na severnem bojišču. Kot mrtvega ga navaja seznam izgub št. 74, izdan 5. decembra. Rajni je bil iz znane in spoštovane Silanove družine v Pliberku, je delal sodno prakso v Celovcu in je bil pozneje nastavljen kot avskultant pri mariborskem sodišču. Bil je ljubezniv družabnik in narodno zaveden mož; s pokojnim profesorjem Štefanom Podbojem, ki je tudi padel na severnem bojišču, sta zelo rada pohajala na naše gore, oba navdušena člana »Slov. plan. društva« in člana slovenskega omizja v Celovcu. Časten mu spomin!

Brat rajnega prof. Podboja umrl. Dne 26. oktobra je padel v Tuczepeju v Galiciji brat rajnega gosp. profesorja Podboja Ivan Podboj, topničar pri 25. polj. topničarskem polku, še edini sin iz spoštovane Podbojeve rodbine na Adamovem pri Velikih Laščah. Globoko potrži starši so torej izgubili na bojišču oba sina. Padlemu slovenskemu junaku blag spomin!

Čast takim fantom. »Slovenec« poroča: V garnizijski bolnišnici v Ljubljani ležita dva Egipčana, sinova slovenskih mater. Sta uradnika banke v Aleksandriji. Nikdo ju ne bi iskal, tudi nista imela namena priti kdaj v Avstrijo, vendar, ko je klical cesar, sta šla, da stopita pod zastavo domovine. Mrzlo podnebje jima je nakopalo bolezen, bolna sta, če se kdo čudi, da sta prišla, se čudita, kako bi ne prišla, ker je klical cesar in smatrala to za svojo častno dolžnost. To naj bo zgled onim, ki se umikajo, če mogoče, vojni dolžnosti; to kaže, kako je zvesta slovenska kri v Avstriji. Čudno je tudi, da poudarjata Egipčana, da sta Slovenca, a znata komaj par slovenskih besed. Zdaj se učita materinega jezika z veliko vnemo. Na Slovenskem je pa polno Slovencev, ki taje svoj jezik in svojo narodnost.

Pohvala in priznanje kranjskih vojakov. Povodom Najvišjega odlikovanja poveljnika 3. zboru in poveljujočega generala v Gradcu, njegove ekscelenca generala infanterije Colerusa pl. Gelderna je njegova ekscelenca gosp. dež. predsednik istemu pismeno čestital. Kot odgovor na to čestitko je prejel g. dež. predsednik to-le zahvalo: Vaša ekscelenca, velespoštovani g. deželni predsednik! Prosim, da sprejmete mojo najtopplejšo zahvalo za Vaše ljubeznive čestitke. **Moji dragi rojaki Kranjci, se bore s sijajnim pogumom, v vsakem oziru so ostali zvesti starih tradicijam. V čast in veselje je boriti se proti sovražniku s takimi železnimi junaki.** Z izrazom odličnega velespoštovanja Vaši ekscelenci prav vdani Colerus, gen. peh.

Cerkvena vest. Na župnijo Reberca je bil investiran vlč. gosp. Anton Žak, župnik v Porečah ob jezeru.

Iz ruskega ujetništva je pisal Jožef Serajnik iz St. Jakoba v Rožu. Že od začetka vojske ni bilo o njem izvedeti ničesar. Vse povpraševanje je bilo zastoj. Zdaj piše, da je v mestnem lazaretu v Stavropolu v Kavkazu in da mu gre dobro. Torej treba potrpeti. Polagoma se bodo oglasili še drugi, ki se jih pogreša.

Imenovanja in odlikovanja. Vojaški zasluzni križec z vojno dekoracijo sta dobila stotnik generalnega štaba Rudolf Lukanc pl. Savenburg (sin gosp. polkovnika pl. Lukanca) in nadporočnik Fran Čik, pešpolka št. 72. — Pohvalno priznanje višjega armadnega poveljstva je dobil poročnik Fran Tomše pl. Savski dol (sin gosp. generalnega majorja Tomšeta). — Srebrno hrabrostno svetinjo I. razreda je dobil rezervni korporal Edmund Rapolust, gorskega topničarskega polka št. 3. — Nadporočnik pešpolka št. 101, Fran Kogelnik, je imenovan za stotnika. — Za poročnike v rezervi so s 1. novembrom imenovani praporščaki Ivan Kavčič, pešpolk št. 30; Lovrenc Svetina, pešpolk št. 22; Ivan Medved, pešpolk št. 79; Feliks Lapajne, pešpolk št. 79; Ivan Vidic, pešpolk, št. 22; Josip Urbančič in Ladislav Pržina, pešpolk št. 79; dr. Josip Hubad, pešpolk št. 22; Edvard Dovgan, pp. št. 97; M. Pavlin, pp. št. 97; J. Kavčič, lov. bat. št. 31; Leop. Zupančič, pešpolk št. 22; Josip Cajnar, bos.-herceg. polk št. 2; Leon Knafelj, bos.-herceg. polk

št. 2; Ignacij Pehan, pešpolk št. 22; dr. Gustav Munda, pešpolk št. 22; Stanislav Majcen, pešpolk št. 22; Ivan Sodnik, pešpolk št. 22; Ivan Pokorn, pešpolk št. 22; Alojzij Juvan, bos.-herc. polk št. 4; Fran Petrič, pešpolk št. 97. Anton Abram, pešpolk št. 97; Albin Omahen, pešpolk št. 22; Fran Remic, pešpolk št. 27; Karel Pavlič, topničar. polk št. 15; Evgen Javornik, trenska divizija št. 7. — Signum laudis z vojno dekoracijo so dobili: poročnik artiljerijsk. polka št. 3 Ludovik Pregl; stotnik tir. ces. lovcev št. 2 Karel Grebenc in poročnik Branko vitez Pogachnik (sin državnega poslanca). — Zlat zasluzni križec z vojno dekoracijo je dobil polkovni zdravnik dr. Ivan Žitnik, topničarskega polka št. 8.

Prvi odlikovanci 17. pešpolka. V prvem boju, ki ga je 17. pešpolk imel, se je s svojo hrabrostjo, neustrašenostjo in s spretnim vodstvom dveh podrejenih mu vodov izkazal gosp. štabni narednik Edvard Delak. Podrejene mu vode je v najhujšem navzkrižnem artiljerijskem ognju tako spretno vodil, da ni imel le malo izgub, ampak je tudi zajel večje število sovražnikov ter jih prepodil iz utrjenih postojank. Vztrajal je s svojo četo na odkazanem mu mestu 4 dni ter šele na povelje odšel na drugo mesto. Za te svoje čine je bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo I. reda. — Štabni narednik Rudolf Jerše je v istem boju z naskokom vzel dve sovražni strojni puški in ujel nad 30 sovražnikov. Odlikovan je bil istotako s srebrno hrabrostno svetinjo. — Polkovni trobentač Mihael Pečaver, je, dasi že ranjen, še vedno vztrajal na svojem mestu ter dovažal v bojno črto strelivo in kruh. Ob neki taki priliki je bil napaden od večjega oddelka sovražnikov, toda posrečilo se mu je, v varnost pripraviti najprej municijske vozove ter potem le z nekoliko vojakov prepoditi po številu dosti močnejšega sovražnika. Za ta čin je bil odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo.

Baron Viktor Hein †. Na Dunaju je umrl sekcijski načelnik izven službe baron Viktor Hein, bivši predsednik vojvodinje Kranjske, brat bivšega koroškega deželnega predsednika Heina.

Pismo iz Amerike. Neki naročnik našega lista nam piše iz Pittsburga: Ker mislim, da je zopet potekla naročnina priljubljenega mi »Mira«, Vam pošiljam zopet en dolar, da mi ga še znanprej pošiljate. Tukaj se dela še zmiraj slabo, da je veliko delavstva brez dela. Čas si kratimo s časopisi, ki jih pridno prebiramo, zlasti o vojski. Kdaj je bo konec! Listu želim obilo naročnikov! Pismo je datirano od 15. novembra in je došlo 10. decembra. Če bo tudi naš list potreboval tako dolgo v Ameriko, potem morda še vendar pravočasno želimo svojemu dragemu rojaku v Ameriki srečno in veselejše novo leto, kakor ga imamo v stari domovini.

Dobrlavas. — Smrt ima sedaj bogato žetev ne samo na bojiščih, kjer ji gledajo naši hrabri očetje in fantje vsako uro v oči, ampak tudi tukaj doma se je v zadnjem času začela prav pogostokrat oglašati. V teku zadnjih 14 dni se je celo šestkrat oglasila v naši fari. Najprej je prišla po Faloževo mater, ki jo je po dolgotrajni bolezni rešila zemeljskega trpljenja. Nato je dne 22. novembra tukaj umrl nagle smrti davčni upravitelj gospod Avgust Črnigoj, rodom Vipavčan, ki je bil krščanskega mišljenja, zaveden narodnjak in vsled svojega plemenitega značaja in svoje prijaznosti tudi do priprostega kmečkega ljudstva obče priljubljen in spoštovan v celem dobrolskem okraju. A bela žena še ni bila zadovoljna; zopet se je oglasila pri Čebelarju v Goselni vasi in potem pri Omelku v Belovčah. Dva poštena in zvesta posla, hlapec Jožl in dekla Micka sta ji morala slediti. A še ne dovolj; zadnje nedeljo na dan sv. Miklavža je prišla smrt zopet nazaj v Goselnovs. Njen obisk je to pot veljal Kadevovemu očetju Martinu. Rajni je bil vdovec. Še ni dolgo, kar je izgubil svojo zvesto tovarišico. Sedaj pa stojijo osiroteli otroci že tudi ob odprtem grobu svojega ljubljenega očeta. Rajni je bil mož stare korenine, ugleden posestnik, strogo veren in zaveden rodoljub. O spoštovanju, ki ga je užival med farani, je pričala velika udeležba pri pogrebu.

Ob grobu so se poslovili od njega v ganljivem govoru mil. g. prošt Randl in nato pevcici s pesmijo »Nad zvezdami«. Končno pa je dne 9. t. m. tudi še umrl Šacov oče v Dobrlavasi, ki je bil eden najstarejših v naši fari. Torej tekom dveh tednov jih je smrt pobrala šest iz naše srede. Upamo, da so s tem končani obiski bele žene pri nas v tem letu. Naj vsi počivajo v miru!

Goselnava pri Dobrlavasi. Junaška smrt. Na severnem bojišču je padel, kakor se je pred kratkim semkaj uradno poročalo, Franc Čarf po dom. Vošnikov v Goselnivasi. Dva njegova brata sta pa še v vojski; eden leži sedaj ranjen v neki bolnišnici na Ogrskem, drugi se pa bojuje nekje na jugu. Izmed številnih mož in fantov iz naše fare, ki so se ob začetku vojske navdušeno odzvali cesarjevemu pozivu in šli v boj, dosejajo še le od dveh zagotovo vemo, da sta padla na polju slave, in sicer Franc Rigl po dom. Vedenikov in Franc Čarf po dom. Vošnikov, oba iz Goselnevasi. Čast njunemu spominu!

Dvojni zvezek »Vestnika Slovenske krščansko-socialne Zveze« izide v kratkem z jako zanimivo vsebino, »Vestnik« bi moral imeti vsak društveni organizator, sploh vsak, ki se zanima za javno življenje. »Vestnik« bo poslan samo onim našim organizatorjem, ki plačajo 3 K. Naročila naj se pošiljajo »Slovenski krščansko-socialni zvezi« v Ljubljani.

Opozarjamo na današnjo prilogo »**Vojska v slikah**«. V Celovcu prodaja te razglednice g. Jožef Vajncerl, hotel Traubesinger.

Ranjeni in bolni vojaki

v c. in kr. rezervni bolnišnici v Celovcu št. 1, v šoli pod Križno goro:

Od 4. do 6. decembra so bili tam sprejeti: Pešpolk: št. 7. Inf. Valentin Kogler. Jožef Huber. Jakob Rauter. Henrik Klec. Četov. Franc Karner. Enol. prostov. Franc Doležal. Inf. Jožef Draščič. Maks Kompoš. Šimen Graser. Miha Schulz. Alojzij Venutti. Nad. rez. Janez Perner. Korp. Janez Kowenig. Inf. Gabrijel Kus. Martin Steinberger. Jožef Fritz. Ignacij Zimernig. Jožef Reitschar. Anton Rutynar. Šimen Glančnik. Četovodja Franc Zdravja. Inf. Janez Potoni. — Poljski lovski bataljon št. 8. Lovci Albin Köstenberger. Janez Genser. Tomaž Telsnik. Patr. v. Alojzij Rumpf. Lov. Franc Pečar. Peter Kellner. — Domobranski pešpolk št. 4: Inf. Anton Kosero. Jožef Plattner. Jožef Siš. Anton Wallner. Leopold Plamenik. Valentin Lambichler. Šimen Taurer. Alojzij Zwandel. Janez Hofer. Korp. Aleš Jesse. Inf. Luka Koren. Janez Schurian. Jakob Seneker. Alojzij Marecek. Franc Čriešnik. Anton Birglechner. Franc Rienzl. — Gorsko top. št. 3. Top. Jakob Grassler. — Polj. top. št. 9: Top. Franc Kölldorfer. Korp. Janez Wralisky. Matija Druškovič.

V c. in kr. vojaški bolnišnici.

Od pešpolka št. 7: Poddes. Anton Morak. Inf. Janez Pistotnik. Romuald Hackl. Boštjan Hackl. Črnov. rekrut Jožef Poldrugavac. Četov. Filip Poglič. — Dom. pešp. št. 4: Inf. Lenart Mošinc. Jožef Moser. Rossmann. David Wabnegger. Jožef Acherer. — Polj. top. p. št. 9: Diviz. trobentač četov. Jožef Draguel.

V sirotišni vojašnici.

Domobr. pešp. št. 4: Inf. Janez Vedenik. Avguštin Verhonik. — P. l. b. št. 8: Lovca Marka Schuster. Lovca Franc Käfer. Četov. Hugon Grössbauer. Lovca Jožef Guči. — P. t. p. št. 9: Top. Leon Pavlič. Janez Protej. Franc Nučk. — Domobr. pešp. št. 4: Inf. Ferdinand Ertl. Lenart Langmaier. Jožef Strempl in Urh Maier.

Zanimivosti iz vojske.

Tisti, ki imajo kratke hlače in pero za kapo.

»Novi čas« objavlja to-le pismo vojaka 27. pešpolka:

»Naša armada, dasi manjša ko ruska, je pa toliko bolj hrabra in pogumna. To se je najbolj videlo, ko smo napravili »šturm«, ko smo naskočili sovražnika z bajoneti. Naš planinski polk št. 27 je bil sedaj prvič v voj-

ski in se je posebno odlikoval. Pozna se, da so zraven skoro sami Slovenci. Ko smo z bajoneti naskočili Ruse, so se ti branili le malo časa, navadno so zbežali. Naš polkovnik nam je pravil pozneje, da je izvedel od ujetnikov, da se Rusi najbolj boje tistih s kratkimi hlačami in peresi za kapo.

Streleške jarko smo imeli od Rusov le par sto metrov proč. Rusi iz pušk jako slabo streljajo, vedno previsoko. Neki ujeti ruski častnik je rekel našemu: »Vaši pa res dobro streljajo; če že prva krogla ne zadene, druga pa gotovo.« — Kakor se človek vsemu privadi, tako smo se privadili tudi sovražnim kroglam, ki so se vsipale včasih kot toča. Vendar pa se je pogosto čulo iz strelskih jarkov glasno moliti sveti rožni venec, kar se doma v kosarni nikdar ni zgodilo. Tudi tisti, ki so se doma iz vsega po-božnega norčevali, so tam radi molili.«

Kako so naši in Rusi kopali krompir.

Listi objavljajo: Ko so naši domobranci ležali v strelskih jarkih nasproti Rusom, so si poželeli pečenega krompirja. Na polju med našimi in ruskimi strelskimi jarki je bila njiva krompirja, velika njiva, z lepim, debelim krompirjem. Njiva je bila še popolnoma neizkopana. Pa je dejal neki podčastnik svojim ljudem: »Otroci božji, ali bi nam nocoj teknil pečen krompir!« Komaj je izgovoril, pa se je že prijavil sedaj eden, sedaj drug pešec. Pa pravi eden: »Gospod, ali bi bilo dosti, če bi ga bilo pol krušnjak?« Kratko povedano, zvečer sta se splazila dva domobranca na njivo med krompir. Za njima so se splazili še trije, potem štirje, pet, da jih je bilo nazadnje deset. Oboroženi so bili vsi edino le z — lopatami. Plazili so se po trebuhu proti njivi. Njih tovariši v jarku so komaj dihaajoč gledali, kaj bo s »krompirjevci«. Pripravljani so bili vsi, da z naskokom, če bi bilo treba, branijo svoje tovariše morebitnega sovražnega napada. Minulo je nekaj časa. Tedaj pa so zagledali, kako se z ruske strani tudi plazi kakih deset mož proti njivi. Imeli so tudi samo lopate. Kaj bo sedaj? Tudi Rusi so se splazili do njive med krompir, oprezno, pazljivo, tiho. Na eni strani so kopali naši domobranci, na drugi pa Rusi. Z neverjetno napetostjo so čakali naši, kaj se izleže iz vsega tega. Naši in Rusi so se počasi premikali drug drugim. Potem smo pa videli, kako so se prijazno in vljudno pozdravili, kopali dalje in končno se oboji vrnili z nakopanim krompirjem vsak v svoj jarek. Ni minulo niti pol ure, pa se je zapet začelo nanjhujše streljanje med obema jarkoma.

In odšel je lačen.

»Königsberger Volkszeitung« pripoveduje: V vasi S. v Vzhodni Prusiji so se pojavile manjše ruske patrulje, dočim je šla glavna sila mimo soteske. Neki ruski dragonec se ustavi pred neko hišo in stopi v stanovanje. Domači gospodar se je skrtil. Rus je zahteval od gospodinje kruha. Prinesla mu ga je in položila na mizo. Ravno je hotel pomazati kruh z maslom, ko vstopi v sobo domači sinček. Gledal je Rusa in se smehljal. Ni mu storil ničesar. Tu se pojavi drugi, tretji, četrti in potem še peti otrok. Rus je postal resen in opazoval nedolžne otroke. Nato vstopi še šesti, sedmi in osmi otrok. Rus položi kruh nazaj na mizo in pogleda sedaj mater, sedaj zopet otroke in kruh in maslo. Bil je očitno silno ginjen. Spomnil se je najbrže pri tem prizoru, da je tudi on družinski oče. Porinil je še enkrat kruh in maslo v stran, poljubil otroke drugega za drugim, segel njihovi materi v roko in stopil čez prag, ne da bi zinil kako besedo. Zgrabil je konja za uzdo in odšel z njim proti velikemu dvorišču v bližini!

Denar rešil življenje.

»Edinost« poroča: Nekemu, sedaj v tržaški bolnišnici se zdravečemu Svetoivančanu se je pripetila sledeča dogodba: 26. avgusta so pri mestu K. postavili topove v bojno vrsto. Pri nekem topu se je pa krogla obotavljala. Radi tega je stopil naš topničar pred žrelo topa, da porine kroglo nazaj. Takrat začuti na stegnu leve noge močan udarec kakor s kladivom. Ker ni čutil nobene nadaljne bolečine, se ni več brigal za to. Ko je pa čez nekaj časa segel v žep po novčariko, je videl, da je preluknjana; istotako desetkronski bankovec, nadalje presekan vinar in zvit dvokronski denar. A med vsem

tem pokvarjenim denarjem — na konci nekoliko zvito — rusko kroglo. Dasi denar povzroča po vsem svetu mnogo gorja, takrat pa je, po mnenju strokovnjakov, rešil življenje našemu topničarju, vrlemu Svetoivančanu! Zanimivo je tudi, kako je bil pozneje ranjen v levo roko. Bil je 23. oktobra okoli poldne. Lezel je počasi iz okopov ter si daleč zadaj skuhal nekoliko krompirja in ga primešal konzervam. Sam se je dobro najedel in polovico kuhe je nesel tovarišu, ki je med tem opazoval v jarku. A preden je prišel do jarka, je slišal pok, roka mu je obvisela in skleda z vso hrano je zletela v zrak. Tovarish je seveda ostal brez kosila, naš topničar pa je potoval iz bolnišnice v bolnišnico, kjer so mu zdravniki zagotovili, da gotovo ozdravi.

Najnovejša poročila.

VOJSKA Z RUSI.

Berolin, 12. decembra. (Uradno.) Na vzhodno-pruski meji je vrgla naša kavalerija rusko kavalerijo nazaj ter je ujela 350 ruskih jezdecev.

Južno od Visle na severnem Poljskem se naše operacije dalje razvijajo.

Na južnem Poljskem so bili napadi od avstro-ogrskih in naših čet odbiti.

Najvišje armadno vodstvo.

Dunaj, 12. decembra. (Uradno.) Ne oziraje se na vse težkoče zimske pokrajine, nadaljujejo naše čete svoje prodiranje v Karpatih ter bijejo neprestano zmag polne boje, v katerih je bilo včeraj ujetih 2000 Rusov. Prelazi zahodno od Lupkovškega sedla so zopet v naši posesti.

V prostoru južno od Gorlic, Grybowa in Novega Sandeca so se pričeli večji boji.

Bitka v zahodni Galiciji, katere fronta se razteza iz pokrajine vzhodno Tymbarka v prostor vzhodno od Krakova, traja dalje. Včeraj je ogenj naše artiljerije zopet zlomil več napadov Rusov.

Položaj na Poljskem se ni izpremenil.

Posadka Przemysla je od svojega zadnjega izpada privedla seboj 700 ujetih Rusov, 18 strojnih pušk in zelo veliko municije.

Namestnik šefa generalnega štaba:

pl. Höfer, generalni major.

NAŠE ČETE PRODRLE PREKO KARPATOV IN ZOPET ZASEDLE NOVI SANDEC, GRYBOW, GORLICE IN ZMIGROD.

Dunaj, 10. decembra. Uradno se razglša: V bitki v zahodni Galiciji je bilo južno rusko krilo včeraj pri Limanovi poraženo in prisiljeno k umikanju. Zasedovanje sovražnikovo je uvedeno. Vsi drugi napadi na našo ostalo fronto so se ravno tako kot v prejšnjih dneh ponesrečili.

Naše preko Karpatov prodrle sile so v večkratnih bojih zopet energično zasledovale sovražnika. Ponoldne smo vzeli Novi Sandec, tudi v Grybow, Gorlice, Zmigrod so zopet vkorakale naše čete.

Zemlinski komitat je popolnoma očiščen sovražnika.

V vzhodnih Karpatih, ki leže ob strani prizorišča velikih dogodkov, nasprotnik južno od gorskih grebenov nikjer ni mogel bistveno dobiti prostora. Splošno drže naše čete višine prelazov, v Bukovini črto Sucena doline.

V južni Poljski ni bilo bojev.

Severno od Lovicza so naši zavezniki uspešno nadaljevali svoje napade na močno utrjena stališča Rusov.

Namestnik šefa generalnega štaba:

p. Höfer, generalni major.

LJUTI BOJI NA ČRTI ILOW—LOWICZ.

Rim, 14. decembra. Semkaj došli ruski listi poročajo, da so se na levem bregu Visle razvili skrajno ljuti boji, ki so na črti Ilow—Lowicz dosegli višek.

ODLOČITEV PADE PRI LOWICZU.

Stockholm, 13. decembra. »Dagbl.« poroča: Nemci so gospodarji fronte ob Visli. Odločitev pade pri Lowiczu.

UNIČENJE NEMŠKEGA VZHODNOAZIJSKEGA BRODOVJA. — PODROBNOSTI O BITKI PRI FALKLANDSKIH OTOKIH.

London, 12. decembra. Exchange telegraf Company javlja iz New-Yorka z dne 10.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

uraduje vsak dan, izvzemši nedelje in
praznike, od 10. do 12. ure dopoldne.

Varno naložen denar; najugodnejši kredit za posestnike.

decembra: Brezlično poročilo iz Port Stanley pravi, da se je admiral grof Spee z bojno ladjo »Scharnhorst« potopil.

Pomorska bitka dne 8. t. m. je trajala s presledki 5 ur. »Scharnhorst« se je potopil čez tri ure, »Gneisenau« dve uri pozneje, »Leipzig«, »Dresden« in »Nürnberg« so pobegnile. Zasledovale so jih angleške križarke. Zdi se, da Angleži niso izgubili nobene ladje. Malo nemško brodovje petih ladij je zasledovalo pet dni 43 ladij. Napad se je pričel zgodaj zjutraj; udeležile so se ga tudi japonske ladje. »Times« in »Daily Telegraph« naglašata, da sestava angleškega brodovja ni znana. Admiral Sturdee je bil načelnik štaba admiralitete. Po bitki pri Coronelu so mu poverili vodstvo brodovja, odposlanega proti nemškim križarkam. Vozil se je 7000 milj, preden je došel na bojišče.

Kodanj, 13. decembra. Tukajšnji listi trdijo, da se je od posadke potopljenih nemških ladij rešil 50 do 100 mož.

Berolin, 13. decembra. »Lokalanzeiger« poroča: Pomorska bitka se je pričela v argentinskih vodah in se je nadaljevala do Falklandskih otokov. Dve križarici zasledujeta »Dresden«. Brezlični brzovaj iz Fort Stanley na Falklandu pravi, da se je »Scharnhorst« borila do zadnjega trenutka. Rešen ni bil nihče. Admiral Spee je tudi utonil. Angleške izgube na mrtvih ne presegajo števila 100, njih ladje niso resno poškodovane. Boja se je udeležilo tudi šest velikih angleških bojnih ladij.

»Allgem. Handelsblatt« poroča, da se uradno poroča, da so izgubili Angleži 7 mrtvih in 4 ranjene vojake. Japonski mornariški minister je povodom zmage Churchillu častital, ki je odgovoril, da gre Japoncem pri zmagi največja zasluga in se Japoncem zahvaljuje za pomoč.

BOJI NA ZAHODU.

Berolin, 12. decembra. (Uradno.) Na Flandernskem so včeraj Francozi napadli v smeri vzhodno od Langermarke. Bili so odbiti in so izgubili približno 200 mrtvih in 340 ujetnikov. Naša artiljerija je obstreljevala kolodvor v Ypernu, da je motila gibanje sovražnikovih čet.

Pri Arrasu smo napredovali.

V smeri Suain Perthes so Francozi vnovič brez uspeha napadli.

V argonskem gozdu so poizkušali Francozi po večtedenski popolni posiviteti prodirati. Povsod smo jih lahko odbili, nemške čete so pa z razstrelitvijo mine vzele neko važno francosko opiralno točko. Nasprotnik ima močne izgube na padlih in zasutih. Razen tega smo ujeli 200 nasprotnikov.

Pri Apremontu južnovzhodno St. Mihiela so bili istočasno hudi napadi Francozov odbiti, ravno tako v »ogorju Vogeov« v smeri zahodno Markirche.

Najvišje armadno vodstvo.

Nemško uradno poročilo o francoski ofenzivi.

Berolin, 13. decembra. Wolffov urad poroča iz velikega glavnega stana dne 13. decembra dopoldne: Ko se je 12. t. m. francoska ofenziva na Apremont (južnovzhodno

od Saint Mihiela) izjalovila, je včeraj popoldne sovražnik v široki fronti napadel preko Flreyja (polovica pod Saint Mihiel—Pont a Mousson). Napad se je končal s tem, da so Francozi izgubili 600 ujetnikov in veliko število mrtvih in ranjenih. Naše izgube so znašale pri tem približno 70 ranjencev. Splošno je prešel dan na zahodnem bojišču bistveno mirno.

Najvišje armadno vodstvo.

VELIKA BITKA Z RUSI.

Dunaj, 14. decembra. Vojni poročevalci naznanjajo, da je velika bitka na Rusko Poljskem dobila značaj stalne bojne fronte.

Ker se je ta bitka razširila tudi na zahodno Galicijo, so tudi tam boji.

Naša ofenziva je prisilila Ruse, da so se umaknili iz Karpatov in svoje moči koncentrirali.

Naša ofenziva v zahodni Galiciji napreduje.

PRIZADEVANJE SV. OČETA ZA MIR.

Rim, 14. decembra. V rimskih diplomatskih krogi govore, da bo o Božiču začel sv. Oče vnovič dobro premišljeno resno akcijo za mirovna pogajanja in bo vojskujočim se državam stavil mirovni predlog.

AUDACIUS ŽRTEV NEMŠKEGA PODMORSKEGA ČOLNA.

Berolin, 14. decembra. »Newyorker Saatszeitung« trdi zelo odločno, da je angleška bojna ladja »Audacius« postala žrtev nekega nemškega podmorskega čolna.

SV. OČE BENEDIKT XV. O LJUBEZNI DO VERE IN DO DOMOVINE.

Rim, 13. dec. Sv. oče papež Benedikt XV. je zasljal v Rimu »Zvezo za vero in domovino v Rimu.« V svojem nagovoru je naglašal, da se ljubezen do vere in do domovine ne more ločiti. Nikdar se v duhu ne sme ločiti domovinska ljubezen od ljubezni do vere. Sv. oče je zaključil z željo, naj bi beležila vera nove triume z odkritosrčnim priznanjem njenih naukov in naj se čast domovine množi s svetimi dejanji njenih otrok, ki jo ljubijo z ljubeznijo, ki se črpa iz čiste garelca vere.

Hudodelstvo je, otrokom dajati žganja!

Darovi,

poslani Slovenskemu komiteju v Celovcu.

Jožef Vajncerl, trgovec s papirjem v Celovcu, dobiček od razglednic, 2 K; Ivan Sekol, župnik v Vogreah, dar Mohorjanov, 14 K; Anton Sturm, župnik na Brdu, 1 K; zbirka g. župnika Fr. Premru v Možici: Blatnik, rudar, 2 K; Obid, dekle, 2 K; Hribar, dekle, 2 K; Ručnik, fant, 1 K; Piko, dekle, 1 K; Potočnik, šivilja, 6 K 40 vin.; Praper Jurij, 1 K; župnik Premru, namesto

venca na grob svojega svaka, 10 K; cerkvene pevke, 8 K 40 vin.; neimenovan, 20 vin., skupaj 34 K; posojilnica v Štebnu pri Beljaku, 10 K; J. Kuhar, učitelj v Tunelu pri Pliberku, 2 K; Ulrik Čerk na Djekšah, 1 K.

Za božičnico vojakom na bojišču: Mohorjani na Brnci, po župnem uradu, 8 K; župni urad v Galiciji na Koroškem, cerkveno darovanje dne 6. decembra v župni cerkvi, 21 K 24 vin.; župnik V. Čech, 2 K; Dr. sv. M., 76 vin.; g. stolni kanonik Jan. Vidovic, 20 K.

Loterijske številke:

Gradec, 9. decembra: 55. 63. 15. 37. 48.

Brno, 9. decembra: 64. 7. 27. 71. 19.

Zakaj?

ne pišete takoj po krasni cenik in najnovjše vzorce, kateri se določijo vsakemu zastoj in poštne prosto iz

Prve gorenjske razpošiljalnice Ivan Savnik, Kranj 162

Pomanjkanje kave ni več! Vladna kava

Kupil sem večji postavek kave, ki stane na mestu oddaje v
CELOVCU:

Kava, povojena	K 4.—	} 1 kg
Santos-kava, surova	„ 3-30	
Rio-kava, surova	„ 3-10	

Kdor vzame več, je nekoliko ceneje.

A. Prosen,
Kosarnska ulica

A. Rasetschnig,
Velikovaška cesta

Paramenti!

Mašna oblačila v preprosti in bogati opremi, dobro blago in poceni. Plašči za cerkvenika in ministrante, ovratni plaščki in štole zelo ceno.

Šmizete v različnih oblikah od 1 K naprej. — Komplet z ovratnim trakom od K 2.— do K 2-80, kakršni je izdelek.

Bireti v vsakršni obsežnosti po K 3-80, K 4.—, K 4-80.

Rožaste svetilke za večno luč za patentovani steni.

Prosimo, da poizkusite, in prepričani smo, da bode te stalen odjemalec

oddelka za paramente, knjigarne in trgovine
Jožefovega društva v Celovcu.

Vse blago iz prekuhanne, kisline proste in neobtežene svile z barvanimi nitmi.

Slovenski molitvenik, cerkvene muzikalle, tudi Hladnikove.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu.

Delniška glavnica K 8.000.000.

Rezervni fond okroglo K 1.000.000.—

Denarne vloge na
knjižice se obre-
stujejo po

4 %

od dneva vloge
do dneva vzdiga.
Rentni davok
plača banka sama.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Daje predujme na vrednostne papirje — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije. Eskompt in incasso menic. Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Spiljetu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Denarne vloge v tekočem računu obrestujejo se:

po dogovoru od 4 % naprej.